

Sách mới:

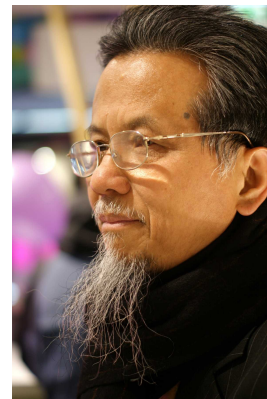
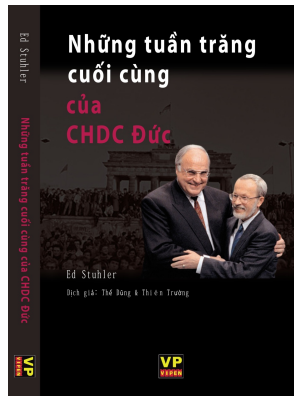
Những tuần trăng cuối cùng của CHDC Đức của Ed Stuhler

Người dịch: **Thế Dũng & Thiên Trường**

(Do VIPEN xuất bản, phát hành tại Đức & Châu Âu từ 05.2012)

Ed Stuhler

Thế Dũng

(www.thedung.eu)

Không hề là quá muộn màng

(Lời tựa cho ấn bản tiếng Việt đầu tiên)

1

Ed Stuhler sinh tháng 02 năm 1945. Sau ba năm (1965-1968) nghiên cứu Hóa học tại Magdeburg, ông đã bị khoa học nhân văn quyến rũ. Rốt cuộc ông tốt nghiệp Cử nhân Khoa học về Văn hóa và Văn chương tại trường Đại học Tổng hợp Berlin khóa 1973-1978. Ngay từ năm 1976 ông đã là biên tập viên cho những công trình Văn hóa tại Berlin. Từ năm 1979, ông trở thành nhà văn tự do gặt hái nhiều thành công với những ca từ, những tác phẩm dành cho nhà hát và sân khấu truyền thanh. Ông được nhiều người biết đến với cuốn sách *Margot Honecker - một tiểu sử* (Wien năm 2003) và cuốn *Tình ái của Honecker và cuộc chiến đấu* (Berlin năm 2005). Và Ed Stuhler càng nổi tiếng hơn khi tác phẩm *Những tuần trăng cuối cùng của CHDC Đức* của ông được Nhà xuất bản *Ch. Links* phát hành rộng rãi vào năm 2010 và ngay lập tức được VIPEN mua bản quyền dịch sang tiếng Việt. Từ sau ngày 03.10.1990, tại Đức đã xuất hiện rất nhiều cuốn sách đề cập hoặc động chạm tới chủ đề *những tuần trăng cuối cùng của CHDC Đức*. Ví dụ: Guido Knopp với cuốn “*Vĩnh biệt DDR*” (Goodbye DDR - (Carl Bertelsmann 2005), Helmut Kohl với cuốn “*Tôi muốn sự thống nhất của nước Đức*” (Ich wollte Deutschlands Einheit) do sự trình bày của hai tác giả Kai Diekmann và Ralf George Reuth (Ullstein 2010), hoặc Stefan Aust với cuốn “*Nước Đức, Nước Đức*” (Goldmann 2011). Sau *Biên niên sử của Cách mạng* (Hannes Bahrmann & Christoph Links), *Sống hay là bị sống* (Christa Wolf), sách của Ed Stuhler là cuốn sách thứ ba trực tiếp nói về *Những tuần trăng cuối cùng của CHDC Đức* (do Vipen xuất bản bằng tiếng Việt năm 2012).

2

Đây không phải là cuốn biên niên sử mà là một tập hợp 18 bút ký, phóng sự được tổ chức theo từng vấn đề căn bản, nổi bật, liên quan nhau theo mô hình liên khúc để mô tả những sự kiện dồn dập, những con người trụ cột trong 199 ngày căng thẳng của sự kết thúc đầy sóng gió của CHDC Đức trong dòng lịch sử (kể từ 18.03.1990 cho đến ngày 03.10.1990).

Hay suy ngẫm về thể sự nước Đức trong những mối liên tưởng đa chiều, đọc xong cuốn sách, tôi thường hay so sánh sự thống nhất Bắc – Nam bằng xương máu của người Việt và sự thống nhất Đông – Tây bằng diễn biến hòa bình của người Đức trong thế kỷ trước.

Sau 9 năm kháng chiến chống Pháp thắng lợi của nước Việt nam dân chủ cộng hòa, các nước lớn đã họp Hội nghị tại Geneve lấy vĩ tuyến 17 để chia đôi nước Việt Nam dân chủ cộng hòa non trẻ mới 9 tuổi đời (1945-1954).

Sau 20 năm (1954-1975) huynh đệ tương tàn với núi xương sông máu trong những ván bài sắp ngửa của các cường quốc trong cuộc chiến ý thức hệ, rốt cuộc hai nước: Việt Nam dân chủ cộng hòa (Bắc Việt) và Việt Nam Cộng hòa (Nam Việt) đã thống nhất thành một nước CHXHCN Việt Nam. Trong khi say sưa ca bài đất nước trọn niềm vui, trong ngày thống nhất Bắc–Nam, hầu hết người Việt đều chưa hoặc không hay biết về những cuộc dàn xếp trên lưng mình của các nước đàn anh.

Nước Đức phát xít (1933-1945) sau năm 1945, đã phải chịu sự can thiệp của Anh, Pháp, Mỹ, Liên Xô lên bốn vùng cương thổ. Từ 07.10 năm 1949, người Đức đã chấp nhận phân chia thành hai nước: CHDC Đức, một quốc gia hơn 16 triệu dân (do Liên Xô trông coi) và phần còn lại là CHLB Đức, một quốc gia 63 triệu dân - do Anh, Pháp, Mỹ chăm sóc.

Sau 40 năm (1949-1990), dù cũng đã trải qua những xung đột ý thức hệ gay gắt dưới một bầu trời bị chia cắt, một thành phố Berlin bị xẻ tư để chia hai, Đông Đức và Tây Đức đã tự diễn biến một cách căng thẳng trong sự bất hòa gay gắt nhưng rất đối hòa bình với một văn hóa đối thoại minh bạch để ý hệ mở toang cho tường thành sụp đổ. Và Đông Đức đã hóa thân từ chế độ độc tài, độc đảng thành chế độ dân chủ.

Dù quá trình thống nhất Bắc – Nam của người Việt vào năm 1975 rất khác với sự thống nhất Đông – Tây của người Đức vào năm 1990 nhưng những nỗi truan chuyên đau đớn của người Đức và người Việt trong quá trình thống nhất non sông cũng có vô vàn kinh nghiệm có thể xẻ chia.

3

Những tuần trăng cuối cùng của CHDC Đức đã là dĩ vãng nhưng lại đang là những ám ảnh bàng hoàng đối với các chính khách độc đảng đang cố tình loay hoay duy trì chế độ độc tài.

Sự biến mất của CHDC Đức vào tháng 10 năm 1990, cùng với quá trình dân chủ hóa ở Đông Âu và sự tan rã của Liên Xô sau đó, đã khiến cho chính quyền Cộng sản Hà Nội buộc phải thậm thụt tới Thành Đô, ngã hẳn vào Hiệp ước Việt – Trung để tạm thời thoát hiểm trước nguy cơ sụp đổ cận kề.

Từ đó, thường xuyên xuất hiện các chính khách *độc cô cầu lợi* của Hà Nội đi đêm với Bắc Kinh trong tư thế đệ tử.

Trớ trêu thay, *những tuần trăng cuối cùng của CHDC Đức* đã là một cú huých định mệnh nghiệt ngã xô đẩy chính quyền độc đảng của một nước Việt (đã thống nhất Bắc-Nam) đắm chìm hẳn vào thời kỳ Bắc thuộc nhục nhã.

Tuy thế, từ bấy đến nay, dường như chính trường Việt Nam đương đại vẫn tự diễn biến, vẫn đã và đang có sự phát sáng của các chính khách cao thủ có trí tuệ cấp tiến. Dù chưa đủ mạnh để lấn át phe bảo thủ và đám chính khách con buôn lộng quyền trục lợi nhưng họ vẫn đang âm thầm ủng hộ trí tuệ hướng về dân chủ đa nguyên của lớp trí thức đương đại, can đảm đang bị cầm tù và bị đàn áp bạo liệt. Họ đang nỗ lực ráo diết bày đặt một thế trận tương hỗ giữa đa phương chiến lược và song phương chiến thuật trong áp lực tương sinh-tương khắc giữa các siêu cường đang nỗ lực khẳng định lại sức mạnh đa chiều của mình ở Châu Á và Thái bình dương.

Sự sát nhập của CHDC Đức vào CHLB Đức để làm nên sự thống nhất nước Đức vào ngày 03.10.1990 ít nhất cũng là kết quả của trò chơi quyền lực của bốn siêu cường: Anh, Pháp, Mỹ, Liên Xô.

Nước Việt Nam dân chủ cộng hòa, từ thời Chủ tịch Hồ Chí Minh (1945-1969), đến thời Chủ tịch Trương Tấn Sang chưa bao giờ thoát ra khỏi những trò chơi bập bênh quyền lực của các cường quốc.

Tôi tin rằng, bất chấp mọi bất hòa gay gắt diễn biến của sự tương khắc tương sinh giữa các từ trường địa chính trị trong sự thăng tiến khôn lường của trí tuệ dân chủ đa nguyên đang chứa đựng những sụp đổ và dung dưỡng những hóa thân không gì cưỡng nổi cho một xã hội dân sự mới tại Việt Nam.

Cuộc đời nào cũng có những năm tháng cuối cùng. Chính quyền nào cũng có *những tuần trăng cuối cùng*. Thể chế nào cũng có ngày hết hạn sử dụng. Khó khăn là ở chỗ sao cho những tuần trăng cuối cùng ấy sẽ là một sự hóa thân, một sự thăng hoa cho quốc gia, dân tộc chứ không phải chỉ là một khoảnh khắc sụp đổ ê chề.

4

Vừa là chứng nhân vừa là người trong cuộc, Ed Stuhler đã ghi lại một cách sinh động và sắc sảo sự minh triết đượm chút đắng cay của vị Thủ tướng cuối cùng của CHDC Đức:

“...Tại phiên họp thành lập nội các, Lothar de Maizière gọi tên hoàn cảnh tâm lý lạ lùng của chính phủ ông lúc ấy: ‘Thưa các ông, từ giờ phút này trở đi, giờ phút đầu tiên này, chúng ta không được phép quên rằng chúng ta có một nhiệm vụ với nội dung là chúng ta phải tự làm mình hết hạn, chúng ta phải xóa sổ chính mình!’ Chắc hẳn đây là một hoàn cảnh người ta chẳng sớm thấy lại được trong lịch sử thế giới: một chính phủ có mục đích chính là tự biến mất.”

Ngẫm người chợt nghĩ đến ta, kể từ khi bị lệ thuộc vào Bắc Kinh từ những năm 90 của thế kỷ trước, chưa bao giờ các chính khách Việt Nam có thói quen tự làm mình hết hạn hoặc tự xóa sổ chính mình một cách công khai. Cho đến nay, chưa bao giờ người Việt được lãnh đạo bởi một chính phủ được sinh ra với mục đích duy nhất là để tự biến mất.

5

Không hẳn là ai ai cũng sẽ thích hoặc ai ai cũng sẽ đủ kiên nhẫn để đọc ngẫu nhiên *Những tuần trăng cuối cùng của DDR*. Hy vọng, cuốn sách chứa đựng nhiều tri thức chính khách bổ ích cho cả phó thường dân lẫn thủ lĩnh bậc cao; thậm chí có thể làm cho những bộ óc giàu năng lượng của các lãnh đạo tối cao trở nên tinh tế và lão luyện hơn. Đặc biệt, đối với những chính khách Việt Nam đương thời, chắc hẳn *Những tuần trăng cuối cùng của CHDC Đức* sẽ mang lại nhiều kinh nghiệm lịch sử xương máu cho một cuộc chuyển hóa từ một chế độ độc tài sang một chế độ dân chủ.

Cho nên, không hề là muộn màng khi mà bây giờ bạn đọc tiếng Việt mới được biết về *Những tuần trăng cuối cùng của CHDC Đức*.

Thế Dũng

Những tuần trăng cuối cùng của CHDC Đức của Ed Stuhler NXB Ch. Links năm 2010

Nguyên tác tiếng Đức: **Die letzten Monate der DDR** của Ed Stuhler

Người dịch: **Thế Dũng & Thiên Trường** - *Bản quyền tiếng Việt của VIPEN Edition*

VIPEN xuất bản theo đồng chuyển nhượng Bản quyền

giữa Ch.Links Verlag với VIPEN Edition(www.vipen.de)

Sách dày: 270 tr. Khổ 14 x 21 cm Thiết kế bìa: **Thai Gottsmann** - Trình bày sách: **Vũ Xương Minh**

Phát hành tại CHLB Đức từ tháng 05.2012 Giá sách: 15,90 Euro

Đặt mua theo địa chỉ: peter.knost@berlin.de hoặc the.dung@vipen.de